

Ministerstvo dalo za pravdu ekologům a zrušilo chybné části výjimek Správy CHKO Jeseníky. Je na čase vyvodit odpovědnost - vedení Správy by mělo rezignovat.

Středa 24. listopadu 2021

Klíčového vítězství pro další osud divoké přírody v oblasti Pradědu, Sněžníku a Keprníku dosáhly obě ekologické organizace, které v červenci 2021 upozornily na sérii chybných rozhodnutí Správy CHKO Jeseníky, v nichž povolila výjimky na provádění tzv. intenzivních technologií za účelem asanace kůrovci napadených stromů na velké části území Národní přírodní rezervace (NPR) Praděd, NPR Králický Sněžník a NPR Šerák-Keprník. Ekologické organizace se proti rozhodnutím Správy odvolaly k Ministerstvu životního prostředí ČR, které nyní vydalo důležitá rozhodnutí ke všem rezervacím. **V nich zrušilo stěžejní I. a III. výrokovou část udělených výjimek a zastavilo tak možnosti ničení posledních velkých ostrovů divoké přírody na Moravě.** Správa CHKO musí věc znovu projednat, napravit pochybení a vydat přísnější znění rozhodnutí.

Případy NPR Praděd, NPR Králický Sněžník a NPR Šerák-Keprník potvrzují, že vedení Správy CHKO Jeseníky při řešení kůrovcové kalamity selhává a je velmi vstřícné k zájmům lesníků a těžařů. Vzhledem k tomu, že povolením výjimek Správa překročila hranici možných limitů, ekologické organizace vyzývají ředitele Ing. Michala Servuse a vedoucího Správy Mgr. Petra Šaje, aby přijali odpovědnost a sami rezignovali ze svých funkcí.

O kvalitě práce Správy CHKO svědčí i to, že svá rozhodnutí zpracovávala rekordních 5 až 6 měsíců, přesto byly výsledky práce žalostné a s hrubým pochybením. Ve výjimkách sice Správa vyčlenila část území jako bezzásahové (tzv. pásmo A), ale v dalších částech rezervace umožnila nejen odkorňování kůrovcem napadených stromů nastojato, ale také destruktivní metody asanace formou kácení stromů, jejich odvětvení, manipulace a odkornění. V pásmech B a C Správa umožnila i použití jedovatých chemických postřiků na pokácené stromy a za určitých podmínek dokonce považuje použití jedů za šetrnou metodu asanace.

Zákon o ochraně přírody přitom použití intenzivních technologií zakazuje. Zákon dále stanovuje, že „využívání národní přírodní rezervace je možné jen v případě, že se jím uchová či zlepší dosavadní stav přírodního prostředí“ [1]. Národní přírodní rezervace jsou podle zákona nejvyšší kategorií ochrany přírody, negativní lidské zásahy jsou zde zakázány, stejně tak pohyb lidí mimo stezky, sběr hub apod. Jde o mimořádná území, kde je ochrana přírody nadřazena jakékoliv jiné aktivitě.

V případě NPR Praděd ministerstvo ve svém rozhodnutí Správu CHKO důrazně kritizuje, když např. konstatuje, že se Správa ve své výjimce v případě porostů přirozených horských smrčín odchýlila od cílů stanovených v plánu péče o rezervaci s tím, že realizace asanačních zásahů zejména v pásmu B bude mít na horské smrčiny negativní vliv a provedené hodnocení dopadů asanačních zásahů považuje ministerstvo **za nedostatečné.** Ministerstvo rovněž zásadně zpochybnilo celý systém a způsob rozdělení porostů v rezervaci do pásem A, B a C, s tím, že zdůrazňuje potřebu zvětšení pásma A, kde jsou porosty ponechány bez zásahu. Hodnocení lesních porostů a jejich zařazení do pásem A, B a C považuje ministerstvo za **nepřezkoumatelné.**

V případě NPR Králický Sněžník ministerstvo konstatuje obdobná hrubá pochybení Správy, v tomto případě o to závažnější, že Správa vyhlásila bezzásahovost na pouhých 5% plochy lesů (tzv. pásmo A) a na zbývajících **95% povolila použití intenzivních technologií** v různém rozsahu a intenzitě. Ministerstvo potvrzuje argument ekologů, že postup **Správy CHKO je „ve zcela zásadním rozporu s metodikou MŽP ČR, aniž by se touto okolností jakkoliv zabývala a tento rozpor zdůvodnila“** Jedná se o metodiku „Postup asanace kůrovcem napadených porostů v CHKO a maloplošných chráněných územích“. Ministerstvo zdůrazňuje, že „správní orgány mají povinnost se metodikou ve své právní praxi řídit“. **Kuriózní je to**, že Správa CHKO na přípravě metodiky aktivně spolupracovala, ovšem v praxi ji pak nerespektuje. V případě NPR Šerák-Keprník jsou výtky ministerstva velice obdobné.

Žadatelem o vydání výjimek na zásahy za účelem asanace kůrovci napadených stromů ve všech NPR jsou Lesy ČR, s.p. Kůrovcová kalamita v Jeseníkách trvá již několik let a navzdory chladnému počasí postoupily kůrovcové těžby během roku 2020 a 2021 hluboko do vnitrozemí Hrubého Jeseníku. Velká kůrovcová ohniska jsou i v několika oblastech podél hranice s NPR Praděd i v samotné rezervaci. V případě, že by výjimky Správy nebyly zrušeny, pralesovité porosty v oblasti Pradědu by byly reálně ohroženy kácením a poškozením v důsledku chybných rozhodnutí Správy CHKO.

Správa CHKO a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR ochranu nejcennější přírody Jeseníků nevládají a jako jediné vhodné řešení se tak ukazuje **vyhlášení Národního parku Jeseníky jakožto opatření k trvalému zajištění ochrany nejcennější přírody na Moravě. Do té doby je důležité, aby na 30% plochy CHKO Jeseníky (1. a 2. zóny) byl respektován zákon o ochraně přírody.** Ekologové konkrétně požadují **ponechat nejcennějších 10% území (rezervace, 1. zóny, nehuspodářské lesy) pro přirozený vývoj divoké přírody bez lidských zásahů. Na zbývajících 20% území CHKO (2. zóny a většinou nehuspodářské lesy) pak souhlasí s ekologicky citlivými zásahy proti kůrovci**, bez vzniku velkých holin a bez použití jedů. Na zbývajících 70 % plochy CHKO je další osud přírody hor především v rukou lesníků.

Fotografie (ZDROJ: archiv Společnosti přátel Jeseníků) najdete zde:

<https://www.uschovna.cz/zasilka/SHBM8S74393EYFJJ-GYE>

Ondřej Bačík, předseda Společnosti přátel Jeseníků, řekl:

„Je to pořád dokola, Správa CHKO vydává špatná rozhodnutí a umožňuje ničení vzácné přírody a ekologické organizace suplují činnost Správy a doslova ji nutí, aby dělala svou práci. Správa je tak vstřícná k lesníkům a k těžařům, že dokonce ani nerespektuje metodiku a pravidla stanovená ministerstvem.

Výjimkami k ničení horských lesů a pralesů na Pradědu překročilo vedení Správy přijatelné hranice a proto vyzýváme jak ředitele, tak vedoucího Správy, aby přijali odpovědnost a sami rezignovali ze svých funkcí.“

Ivo Dokoupil, koordinátor Hnutí DUHA Jeseníky, řekl:

„Ze Správy CHKO Jeseníky se stala agentura na povolování výjimek pro těžaře. V CHKO jsme opět svědky situace, kdy orgán státní správy, který má na základě platných zákonů hájit ochranu přírody, tak nečiní, a namísto toho patrně hájí a prosazuje jiné zájmy. To je nepřijatelné, stejně tak jako zásahy v rezervacích. Pozornost je potřeba zaměřit na smysluplné kroky na území 2. a 3. zón. Apelujeme také na lesníky, aby dodržovali lesní zákon a ve 2. a 3. zónách včas likvidovali začínající ohniska kůrovce a nenechávali jej vylítávat a množit. Nejlepším řešením pro centrální území CHKO je ale vyhlášení Národního parku Jeseníky.“

Kontakty:

Ondřej Bačík, předseda Společnosti přátel Jeseníků, 604 631 563,

ondrej.bacik@centrum.cz

Ivo Dokoupil, koordinátor Hnutí DUHA Jeseníky, 777 787 927

ivo.dokoupil@tiscali.cz

Poznámky:

[1] Ustanovení § 29 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny zakazuje hospodařit způsobem vyžadujícím intenzivní technologie na území NPR. Dále ustanovení § 28 odst. 2 Zákona stanovuje, že „využívání národní přírodní rezervace možné jen v případě, že se jím uchová či zlepší dosavadní stav přírodního prostředí“.